

kedes det som bekendt at opnå enighed blandt deltagerne i GATT om en såkaldt WTO-aftale, der på landbrugsområdet binder medlemslandene til at føre en politik, der medfører en stadig tilnærmelse af global frihandel.

Udviklingen i samarbejdet mellem EU og Øst- og Centraleuropa kan også lægge et pres på EU's traditionelle prispolitik. Den internationale udvikling peger således i retning af et stadig mere markedsorienteret landbrug.

Hvis det danske landbrugserhverv fortsat skal stå stærkt i konkurrencen, er man selvfølgelig nødt til at tilpasse sine strukturer herefter. Naturligvis kan vi ikke tillade, at der sker en uuhæmmet strukturudvikling, som ikke tager hensyn til andre forhold i vort samfund. Vi har derfor her i landet en række regler og målsætninger, der påvirker udviklingen ud fra en bredere samfundsmæssig interesse, det vil sige krav til fødevarerens kvalitet, miljø, dyreetik, menneskers og dyrs sundhed, landdistriktsudvikling m.v.

Der er faktisk i vores landbrugslov lagt rammer for strukturudviklingen. Ændringerne af landbrugsloven i 1989 åbnede for, at de husdyrproducenter, som udvidede besætningen uden at eje tilstrækkeligt harmoniareal, kunne købe jord uden hensyn til landbrugslovens regler om arealgrænser og fortrinsstilling. Man kunne som bekendt bygge sig til jord.

Det er blevet ændret i 1994, hvor landbrugslovens strukturpolitiske sigte blev strammet op, således at landmænd, der ejer mindre end 70 ha, har lettere ved at købe jord end landmænd, der ejer mere end 70 ha. Husdyrproducenter, der har behov for jord til at skabe harmoni mellem besætning og jordtilliggende, har lettere ved at købe jord end husdyrproducenter, der allerede har harmoni i bedriften, altså mellem besætning og jordtilliggende. Nyetableringer og udvidelse af husdyrbesætninger forudsætter opfyldelse af arealkrav, som sikrer en vis balance mellem produktion og produktionsgrundlag på den enkelte landbrugsejendom.

Derudover kan der ikke etableres besætningsenheder med mere end 500 dyreenheder. Hvis der ønskes en besætning på mere end denne størrelse på en ejendom, skal produktionen være opdelt i fysisk adskilte enheder, der hver for sig ikke overstiger 500 dyreenheder. Endvidere gælder det for denne størrelse, at arealkravet svarer til hele harmoniarealet efter miljøreglerne.

En person kan også eje op til tre ejendomme. Det betyder, at en større husdyrproduktion f.eks. kan opbygges på flere landbrugsejendomme, der som en slags byggeklodssystem igen kan skilles fra som selvstændige harmoniske produktionsenheder.

Så vidt jeg er orienteret, har der ikke i de sidste par år været sager om etablering af dyrebesætninger over 500 dyreenheder. Man kan på den måde sige, at regeringen allerede i 1994 tog langsigtede initiativer, der lægger en dæmper på udviklingen i retningen af i de store husdyrbrug.

I øvrigt er det min klare overbevisning, at vi i de kommende år vil se en endnu mere differentieret udvikling, når det gælder vores landbrugsejendomme. Jeg tror, der vil være landmænd, som vil få en god og forhåbentlig også økonomisk bedrift ved at have en tæt kontakt til forbrugerne. Man ser flere og flere steder rundt omkring i slagterforretninger m.v. billeder af en ejendom, og så er teksten over billedet: Kom og klø din gris bag øret, før den bliver til kotelet. Den nære kontakt er der nogle der vil få en god forretning ved. Nogle vil producere efter det økologiske koncept, andre vil producere til det nye kvalitetsmærke, og andre igen vil producere på områder, som vi i dag måske knap kan forestille os. Og så vil der være rygraden i dansk landbrug, som stadig væk er dem, der skal forsyne vores mejerier og slagterier med produkter, som vi kan sælge på tredjelandsmarkeder.

Det danske samfund har været dybt optaget af landbruget og miljøforhold, og det er helt sikkert, at hvis landbruget i dag skal leve op til de miljøforudsætninger, som der er bred enighed om, som jeg oplever det i det danske samfund, ja, så kræver det også landmænd, som er eksperter på deres område, som har gode grunduddannelser og muligheder for efteruddannelse. Det kræver også, at de har et brug, som betyder, at den nyeste teknologi kan tages i anvendelse. Kun derved kan de opfylde de forholdsvis skrappe miljøkrav, vi har.

Jeg oplever også lidt, specielt når man kommer ud på landbrugsskolerne og taler med de kommende landmænd, at jeg hører dem lidt enstemmigt sige to ting.

De ønsker i fremtiden at være landmænd, men de ønsker det måske nødvendigvis ikke på den måde, som de har set deres forældre være det, eller på den måde, som det var på det sidste praktiksted, nemlig stor afhængighed 365 dage om året. Mange af disse unge ønsker forskellige